

Eleki Krónika – 2000. május

Az Elekiek V. Világtalálkozójáról előzetesen

Már alig fér meg szívünkben az öröm, melyet a kedves Olvasóval megosztani kétszeres boldogság: Az Elekiek V. Világtalálkozója a város önkormányzatának jóvoltából augusztus 4-5-6-án megrendezésre kerül!

A találkozót előkészítő bizottság már gazdag programot készített elő, melyek szervezése folyamatos. Gazdagítja mindezeket az a tény, hogy a millenniumot, államalapításunk ezredévét is ünnepelhetjük augusztusban. Ezért a világtalálkozó kezdő ünnepségnek számít, majd egészen augusztus 20-áig bezárólag folyamatosan kiemelt rendezvényekre kerül sor városunkban. Kérjük, hogy kísérjék figyelemmel az Eleki Krónikában és az Elek Városi Televízióban megjelenő hirdetményeket, tájékoztatókat, pályázatokat, mert ezek mindegyike fontos lehet valamennyi eleki polgárnak. Ötleteket, javaslatokat is vár az előkészítő bizottság, melynek tagjai: Aradi Zsolt, Árgyelán György, Kecskeméti János, Klemm István, Klemm Veronika, Lénárt Istvánné, Székely László, Topa Sándorné és Wittmann László.

T.R.K.

Felkészülés az útra

Miközben az országban még mindig jelentős a munkanélküliek aránya, miközben szinte nap mint nap munkahelyek szűnnek meg és csak részben születnek, miközben egyes szakterületeken belül az anyagiak hiánya miatt óriási a feszültség, és miközben elhangzott, hogy jövőre a minimálbérek a jelenlegi 25.000 forintról 40.000 forintra kellene emelni, amely bejelentés igen széleskörű és ellentétes érzelű reakciókat szült, addig a jelenlegi általános iskola végzős tanulóit a pályaválasztás körüli igen égető kérdések, gondok foglalkoztatják. A felmerülő kérdések tisztázására, egyfajta tisztánlátás végett Zsidó Ferenchez, az eleki általános iskola igazgatóhelyetteséhez fordultunk. A témakörrel kapcsolatban Zsidó Ferenc egyebek mellett elmondta, hogy az intézmény megkülönböztetett figyelmet fordít a tanulók tájékoztatására. A végzős tanulók szüleinek minden év október-november tájékán a környező települések középiskoláinak igazgatói bemutatják az intézményüket, egyszóval információval szolgálnak. Emellett szóróanyagok segítségével a tanulóknak ugyancsak alkalmuk nyílik megismerni a középfokú intézményeket. Ezen elméleti információn túl, mint köztudott, a nyílt napok is ezt a célt szolgálják. Természetesen az érintett tanulók megragadják a kínákozó lehetőségeket. Az előbb említett "hivatalos" kategória mellett az osztályfőnöki órákon is - már a hetedik osztályban - felvetődik a pályaválasztás kérdése. Ezeken az elbeszélgetéseken az osztályfőnök, ismerve az érintett tanuló személyes képességeit, igyekszik hathatós segítséget nyújtani. Összességében elmondható: az általános iskola végzős tanuló megfelelő információt, segítséget kapnak ahhoz, hogy eldönthessék, melyik középfokú

intézményben folytatják tanulmányaikat. A jelenleg érintetteket figyelembe véve ősztől valamennyien iskolapadba ülnek, hiszen a tanulók többsége - az intézmények visszajelzései folyamatosan érkeznek - már felvételt nyert. Mint ismeretes a tanulók három jelentkezési lappal élhetnek.

Természetesen az érintetteket, a végzős tanulókat is megszólaltattuk. Elsősorban arra voltunk kíváncsiak, hogy a pályaválasztásnál a szülei nyújtottak-e valamilyen segítséget és ők igénybe vették-e a támogatást, valamint arra, hogy mi döntött az illető szakterület mellett, és ami szintén nem lényegtelen: a döntésnél az anyagiak játszották-e a főszerepet vagy pedig a hivatás, szakma szeretete?

Balázs László - Természetesen a szüleim megpróbáltak segítséget nyújtani azzal, hogy elképzeléseikkel nem akarták befolyásolni a döntésemet. Nagyon helyesen azt tartották, hogy az életpályámon a kiválasztott hivatással nekem kell élnem. Végül is a határrendészetet választottam. A tanulmányaimat a gyulai Munkácsy Mihály Középiskolában és Szakmunkásképzőben folytatom tovább. Hogy miért választottam a határrendészetet? Nos elsősorban azért, mert nem szeretem az egy helyben ülő foglalkozásokat, mindig is sportoltam, mozgékony vagyok. Ehhez az életvitelhez igyekeztem megfelelő hivatást választani. Azt hiszem, hogy ez sikerült. Igaz, eredetileg Egerbe készültem egy katonaiskolába, de időközben megszüntették az intézményt.

Tisztában vagyok az anyagiak jelentőségével, ennek ellenére, amikor hivatást választottam, nem ez a szempont vezérelt, hanem az, hogy szeretem-e vagy sem.

Nagy Zsolt - Véleményem szerint az iskolában kapott pályaválasztási tanács elégséges, ehhez társul még a szülői jóakarát. A szüleim tanácsai közül vannak olyan elemek, amelyeket beépítettem a saját elképzeléseimbe. Már kisgyermek korom óta szeretek a fával foglalatostkodni, ezért a pályaválasztásnál hallgattam erre a belső hangra; asztalosnak tanulok. Lacihoz hasonlóan a gyulai Munkácsy Mihály Középiskolába és Szakmunkásképzőbe iratkoztam. Amennyiben az eredeti elképzelésem elérését valami meggátolná, akkor lovász, állattenyésztő szak jöhetne még számításba, szeretek az állatok körül is foglalatostkodni. Amikor szakmát választottam nem az anyagiak nagyságrendje vezérelt.

Botás Ilona - Összességében elmondhatom, hogy a pályaválasztásnál az iskolai, valamint a szülői segítségnyújtás elégségesnek bizonyult. Ősztől a békéscsabai Hugonnai Vilma Egészségügyi Szakközépiskolában folytatom a tanulmányaimat. Az egészségügy területe mindig vonzó volt számomra és végül is ez döntött, nem pedig az anyagiak nagysága. A mai időkben már nem megy ritkaságszámba az, ha valaki pályafutása alatt akár három-négy szakmát, hivatást üz. Amennyiben valamilyen okból kifolyólag az egészségügyet fel kellene cserélnem, akkor én a természetvédelmi szakra jelentkeznék. A természet védelmének ügye mindig is foglalkoztatott, amelynek alappillére a környezetünk tisztasága. Sajnos azt kell hogy mondjam, hogy még a feljövő nemzedék tagjai sem - tisztelet a kivételnek - tartják fontosnak a környezetünk ápolását, tisztántartását. Egyébként elképzelhető, hogy tanulmányaimat a szakközépiskola befejezése után is folytatni fogom, szívesen lennék csecsemőgondozó, gyermekgyógyász. Mint látjuk a véleményüket kifejtő fiatalok nem az írásunk bevezető részében feltárt tényezőkkel foglalkoznak, hanem - nagyon helyesen -, a jövőben gondolkodnak. Ez a biztosíték arra, hogy a meglévő gondok, problémák mellett egy társadalom, egy nemzet tovább éljen. Azt viszont felesleges eltitkolni, hogy a hivatás, a szakma elsajátításáért

pletykálkodunk stb.,

7./ Legyenek velünk a bajban,

8./ Legyenek velünk az örömben,

9./ Szeressék a mi hangoskodó stb. vendégeinket éppúgy, mint mi az övékét,

10./ Adja oda akár a falábát is, ha a szomszédnak szüksége van éppen rá!

Pályázati kiírásunk félig mókás, félig komoly, de igaz!

Pályázat beadási határidő: 2000. június 30., délután 3 óra.

A nyereményt együtt /jószomszédokhoz méltóan/ fogyaszthatják el, ami "nem semmi"!

Minél több aláírást, szavazatot, figyelemre méltó indoklást kap valaki a szomszédaitól,

utcabeliectől, annál nagyobb az esély a nyeresre, a jó utcaközösség kialakítására,

megteremtésére. A nyereményen kívül átadásra kerül még "A LEGJOBB SZOMSZÉD"

Dicsérő Oklevél is, jeles személyiségek aláírásával.

Várjuk pályázataikat! Pályázati lap az Eleki Krónika értékesítési helyein beszerezhető.

T.R.K

Játszótér

Május 15-én de. 10. órakor ünnepélyes keretek között adták át rendeltetésének a játszóteret - mondta az Eleki Krónikának Seeberger Netta az eleki Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálatnak vezetője.

Mint azt lapunkban már korábban jeleztük, a szolgálat idei célkitűzései között - hiánypótló - egy biztonságos játszótér létrehozása fogalmazódott meg. Az elgondolás gyakorlati kivitelezéséhez 400.000,- Ft-ra volt szükség, amely keret felét pályázat útján a Wesselényi Miklós Nemzeti Ifjúsági- és Szabadidősport az Egészséges Életmódot Közalapítvány biztosította, az összeg másik felének megszerzése egy ideig bizonytalannak látszott. A játszótér életre keltéséhez viszont behatárolható - egy hónap - időtartam állt rendelkezésre, ellenkező esetben a pályázati pénz is elveszett volna. A helyzetet végül a városi önkormányzat oktatási bizottsága, valamint néhány jóhiszemű szülő mentette meg. Az átadásra került, biztonságos, jól felszerelt játszótér a József Attila utcai lakótömb mögött kelt életre.

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai ezúttal is megköszönik az önzetlen támogatók segítségét.

B. N.

A lótenyésztő szakma kiváló tanulója I. országos versenye

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztériumtól kapott megbízás alapján megyénk, iskolánk lehetett gazdája, rendezője az országban először megrendezésre kerülő lótenyésztő szakmát tanuló fiatalok Szakma Kiváló Tanulója versengésnek, melyet 2000. április 25-28 között tartottak.

A versenyen 8 iskola 14 tanulója vett részt. A program a következőképpen alakult.

Április 26-án délelőtt a tanulók írásban adtak számot felkészültségükről, majd 13 órától az ünnepélyes megnyitóra került sor a Tangazdaságban.

A versenyt dr. Jeszenszki Géza úr a Megyei Közgyűlés alelnöke nyitotta meg. Részt vett az ünnepségen a FVM, az Agrárszakoktatási Intézet képviselője, a versenybizottság elnöke dr. Németh Csaba úr és a verseny felelőse Makrics Zoltán úr volt.

A megnyitó után lovasbemutatóra került sor. Kromperger Andrea iskolánk tanulója Caprilli díjlovagló programot mutatott be. Az idomítottság mércéje, és minden lovassport alapja a díjlovaglás. Sok türelmet, kitartó következetes munkát igényel. A ló és lovas teljes összhangját kívánja.

Szintén iskolánk tanulója Czene Károly nagyapja fogatával tartott bemutatót. Karcsi 1999-ben megyei ifjúsági bajnok volt, most a felnőttekkel méri össze tudását.

A csikósbemutató mindig nagy sikert arat. Pázsik Pál iskolánk tanulója és öccse, Máté mutatták be mit tudnak. Fektették, ültették a lovat - s idomítottságát mutatva nem féltek az ostorpattogástól sem!

Érdekesség az, hogy Kelebiából hozták el szülei a lovakat.

Szántó Imre, a Gyulai Lovas Klub elnöke, haflingi kettes fogatával aratott sikert.

Nyári programot is ajánlunk közben: július 29-30-án Gyulán Országos Póni és Kisló Tenyészszemle lesz, természetesen versennyel és show-val.

Két fogathajtó is bemutatkozott Csomós Mária és Emenet György nóniusz félvér lovakkal. A bemutatót az iskola fogat zárta, melyet Csomós Péter hajtott. 14.30-tól a gyakorlati versennyel folytatódott a program.

Április 27, délelőtt.

Ismét a gyakorlati versenyen mérték össze tudásukat a tanulók, majd 13 órától a szóbeli feleletekkel igazolták tudásukat. A szóbeli versenyt megtekinthették a kísérő-felkészítő tanárok és az érdeklődők a zárláncú televízión.

Április 28.

Az ünnepélyes eredményhirdetés, a verseny értékelése következett. A verseny résztvevőinek és a kedves, kitartó közönségnek rövid műsorral kedveskedtünk. Volt szavalat, citeraszó, a ló tartással kapcsolatos divatbemutató, néptánc és sok-sok öröm.

A versenyt dr. Németh Csaba úr értékelte, szakmailag megalapozottan, tárgyilagosan.

I. helyezett Kővári Krisztián, Pápa, felkészítő tanára ifj. Scheller György.

II. helyezett Váradi Ildikó, Elek, felkészítő tanára Perei Gábor.

III. helyezett Szennai Csaba, Pécel, felkészítő tanára Hruza Kálmán.

A versenyzők közül 11 tanuló szakmunkás-bizonyítványt kapott, tehát elérte azt a színvonalat, amely arra jogosította, hogy szakmunkásként hagyja el a verseny színhelyét (iskolánk másik versenyzője Erdődi Viktória is). A tanulókat kísérő pedagógusok megismerkedhettek megyénk látnivalóival, a Mezőhegyesi Ménesbirtok Rt-vel, Gyula nevezetességeivel.

A jó eredményt elért tanulók gazdag ajándékokkal térhettek haza. A megye gazdálkodói, vállalkozói, intézményei önzetlenül segítettek a versenyzők és felkészítőik jutalmazásában, az oklevelek és a FVM által ajándékozott ajándéktárgyak melletti jutalmazásokban. Külön köszönjük mindazoknak, akik jelenlétükkel, szponzorálásukkal emlékeztetést tettek ezt a néhány napos rendezvényt.

A résztvevők elismerően nyilatkoztak a verseny rendezéséről, lebonyolításáról - s ez biztosíték arra, hogy Elek városa majd hosszú évekig a pozitív élményekről, gazdag

szakmai tapasztalatokról lesz emlékezetes.

Lantos Mihályné tanár

Április óta történt

Május 4-én a Német Kisebbségi Önkormányzat ülést tartott a helyi Német Közösségi Házban Reisz György elnökletével. A legutóbbi ülés óta történeteket Nádor Mária alelnök foglalta össze.

A kisebbségi önkormányzat 3000 forinttal támogatta a békéscsabai Fiume Szállóban fellépő eleki gyermekcsoport étkezését, illetve 8000 forinttal a bonyhádi tánc táborban való részvételt. Április 18-án laudenbachi küldöttség járt Eleken, akiket a Német Közösségi Házban is vendégül láttak.

Az önkormányzat sikeresen pályázott a Magyarországi Etnikai Közalapítványhoz, négy pályázatból három volt sikeres. (75 ezer forintot nyertek a tarjáni tánc táborban való részvételre, 24 ezer forintot a gyomaendrődi német napra, illetve 60 ezer forintot egy csoport eleki fogadására.)

Döntöttek arról is, hogy a májusi városi önkormányzati ülésen Reisz György és Nádor Mária képviseli a kisebbségi önkormányzatot. (A képviselő-testület szerencsére úgy döntött, hogy nem zárja be az I-es számú - német - óvodát!)

Nádor Mária szólt még arról is, hogy április 12-én volt Gyomendrődön, ahol részt vett a közlő német napi előzetes megbeszélésen.

Május 12-én Kétegyházára és Elekre egy delegáció jelentette be érkezését. (A szombathelyi csoportot dr. Zielbauer György vezette.)

Az ülés végén Reisz György bejelentette, nemsokára Elekre érkezik Ehrbart úr, Leimen város polgármestere.

Rapajkó Tibor

Táncol az Édes Fülemlé

Öt évvel ezelőtt érett meg a helyzet arra, hogy megfelelő számú fiatal bevonásával elkezdődhesen az érdemi munka - emlékezett vissza a kezdetekre Strifler Józsefné, az eleki Édes Fülemlé Német Hagyományőrző Táncsoport vezetője.

Abban az időben a közel húsz fiatal Zimmermann Ferenc harmónikaszójjára tanulta a tánc lépés alapelemeit. Az első ruhák az Eleki Németek Egyesületének támogatásával készültek el. A kezdeti formációból többen, elsősorban tanulmányaik miatt kiváltak, néhányan azonban - Niedermayer Hermína, Sarkadi Tünde, Strifler József és Róbert - tovább erősítik az együttest. Jelenleg három csoportban folyik a munka. Számtalan rendezvényen fel is lépnek. A helyi programok mellett a megyében, de azon túl is - Tarján, Budapest, Szekszárd, Solymár, Pilisvörösvár - letették már a névjegyüket. A néptánc együttes működésének napos oldalán túl borúval is számolhatnak: új ruhákat kellene vásárolni, valamint élő zenét szeretnének biztosítani. Jelenleg magnószalagra

felvett dallamokra táncolnak, így számos fesztiválról maradtak le, a remény azonban tovább él. Előbb vagy utóbb csak összeáll egy háromtagú - harmonikás, fűvös hangszeres és dobos - zenekar.

A hagyományörző táncsoport támogatójaként az Eleki Németek Egyesületét említettük meg, mellette még az Eleki Német Kisebbségi Önkormányzatról is illik szólni.

B.N.

Biztonságban vagyunk? Rendőrségi hírek

Rovatunknál az a legjobb hír, ha nincs hír, vagy csak alig akad. Így jártunk most, amikor is interjúra mentünk az eleki Rendőrségre.

Kiss Tibor őrnagy úr elmondta, hogy az eleki Rendőrség munkáját az elmúlt hónapban a nyugodtság jellemezte, alig egy-két bűncselekmény történt. Az egyik, említésre méltó eset az úgynevezett "Mészi-kocsmá" sérelmére, tetőbontásos módszerrel elkövetett betöréses lopás volt, melynek során egy videomagnót tett magáévá egy mezítlábas betörő. Még szerencse, hogy kellemesen melegek voltak az április-májusi éjszakák, így a felfázástól nem kellett tartania. A gyanúsítható személy/-ek/ eljárás alá vonása folyamatban van. Volt viszont több olyan cselekmény, amelyek a közterület rendjét zavarták. Ez esetekben rendzavarás szabálysértés miatt indított eljárást a rendőrség. Mindegyik esetben kocsmák, diszkók körül zajlottak /szó szerint/ az események.

Az őrnagy úr örömét fejezte ki Elek hagyományápoló -tisztelő fiataljait illetően. A májusfa állítások, a fáklyás felvonulás és a május elsejei rendezvények rendben lezajlottak. Gondjuk csak amiatt támadt, hogy néhány kisebb csoport, társaság a hagyományok tisztelete és éltetése okán többméteres, nagy fák engedély nélküli kivágásával elkövették a tulajdon elleni szabálysértést. Jó lenne, ha az esztelen fakivágások, falopások nem történnének meg máskor.

A rendőrség jelen volt Lőkösházán a millenniumi rendezvényeken, amely szélesebb erőbevonást igényelt tőlük. Rendbontást sehol sem tapasztaltak.

Előző lapszámunkban jeleztük, hogy közlekedési akciót tartanak. Áprilisban kettő volt, májusban ugyancsak két alkalommal tartanak fokozott közúti ellenőrzést. Jelzéseik ellenére az intézkedések alá vont jogsértők szinte mindegyike később döbben rá, hogy a bírságok mértéke tényleg jelentősen megemelkedet. Kéri a rendőrség, hogy a közlekedésben részt vevők tartsák be a közlekedési szabályokat, jobban figyeljenek a szükséges okmányok meglétére, azok érvényességére.

Az óvatosság, a figyelem mindig nagyon fontos! A lakosság segítségével sikerült megelőzni több, ú.n. "házaló" akcióját. Az autóbusról leszállva jóformán még utca hosszat sem tettek meg ezek a személyek, s a lakosság már telefonon jelezte a rendőrség felé ittlétüket. Valószínűleg egyéb bűncselekményeket is sikerült így megelőzni. A rendőrség köszöni!

Hála Istennek szép, nyárias az idő. Ennek beköszöntével azonban a homokbányáknál már fel-feltűnnek a fürdőzők annak ellenére, hogy a fürdéstábla is tiltja a helyszínen. Öröm, hogy nem gyakran, de bánat, hogy mégis előfordulnak bányagödri fürdészek miatti

tragédiák! Ne adjunk esélyt újabbaknak, vigyázzunk magunkra s gyermekeinkre! A rendőrség folyamatosan ellenőrzi a bányatavak környékét, a tiltott helyeken való fürdözést.

Néhány zöldségféle, korai gyümölcs már terem a várost övező szőlőkben, veteményesekben, s ezt nagyon is jól tudják azok, akik egyébként nem vetnek, de aratni szeretnek. Ilyen esetekben - kéri a rendőrség -, jelezzék a tulajdonosok a mezőőröknek vagy a rendőrségnek az eltulajdonítás észlelését, idegenek jelenlétét, bóklászását a földeken, szőlőkben, veteményesekben.

T.R.K.

Bizonyítani a bizonyíthatót

A különböző versenyek -legyen az szellemi vagy sport- mindenkor egy alaphelyzetet tükröznek: az adott pillanatban az érintett résztvevő milyen teljesítményre képes. Természetesen - maradjunk a szellemi megmérettetésnél – a pszichikai képességek döntően befolyásolják a helyezési sorrendet. Mire gondolunk itt elsősorban? Vannak úgynevezett izgulós típusok, akik a felfokozott pszichikai állapotukban egyszerűen képtelenek elfogadható teljesítményre, sőt egyesek a tudásukban lévő 50 százalékos teljesítmény produkálására sem képesek, hogy aztán nyugodt körülmények között a kisujjukból rázzák ki a tudnivalókat. Mindezeket túl a versenyekre mindenképpen szükség van, hiszen egy-egy ilyen megmozdulás varázslatos hangulatban telik el. Ezen bevezető után ismertetnénk, hogy az általános iskolában milyen megmozdulások történtek a közelmúltban. Az Országos Tanulmányi Verseny helyi fordulójában – amelyen hatvan tanuló vett részt – a megyei fordulóra a következő tanulók szereztek megfelelő pontszámot: 5. évfolyam: Rocskár Vivien, Bartalos Anna, Kardos Sándor, Tóth Tamás, Gulyás Andrea, Nagy Aletta, Plombás Roland, Kiss Levente, Ruck Rea, 6. évfolyam: Tokaji Gyöngyvér, András Bianka, Hoffer Henrietta, Kundicz Beáta, Radnóti Janka, Ruzs Melinda, Menyhárt Sára, Kustyan Mária, Heim Ádám, Kiss László, Lup Márton, Pipek Zsanett, Takács Edina, 7. évfolyam: Tóth Csaba, Rocskár Roland, 8. évfolyam: Rubóczki Adrienn, Bartalos Ibolya, Otlakán Johanna, Szabó Valéria, Bartalos Klára, Lázár Marietta, Horváth Rita, Hürkecz Andrea, Sarkadi Tünde, Sárközi Mária, Árgyelán Anita, Botás Evelyn. A versenyt szervezte és lebonyolította Tóth Gáborné. Az alsó tagozatos tanulók helyesírási versenyén a következő eredményeket jegyezték: 2. évfolyam: 1. Gál Zsanett, 2. Bellon Balázs, 3. Szentgáli Zoltán, 3. évfolyam: 1. Kovács Teréz és Nagy Eszter, 2. Jánk Melitta, 3. Gál Attila, 4. évfolyam: 1. Dihel Enikő, 2. Ramasz Beáta és Kimpán Éva, 3. Hoffmann György. A Zrínyi Ilona Országos Matematika Verseny kecskeméti döntőjén Hotya Mihály, iskolánk 6. d osztályos tanulója negyedik helyezést ért el. Tantestületi dicséretben részesítették, felkészítő tanára Lukácsné Kohut Anna volt. Szintén Hotya Mihály a Kalmár László Országos Matematika Verseny megyei döntőjében maximális pontszámmal első helyezést ért el, így bejutott az országos döntőbe. Mellette szintén szép eredményt ért el Radnóti Janka 6. osztályos tanuló - 30 tanulóból 10. helyezés -, és a nyolcadikosok versenyében Otlakán Johanna - 28 résztvevőből 19. lett.

Ezen a versenyen iskolánkat képviselte még Tóth Tamás 5. osztályos és Kovács Géza 7. évfolyamos tanuló. Gratulálunk tanulóinknak és a felkészítő nevelőknek (Lukácsné Kohut Anna, Somos Lászlóné, Brindás Györgyné)!
Az Alföldi Regionális Számítástechnika Versenyen Gál Zsolt 7. évfolyamos tanuló 5. helyezést ért el. Felkészítő tanára Hoffmann Ferenc.

Durst Norbert

Pályázatok

Az óvodák fejlesztési eszközeinek, beszerzésének szülő pályázatuk pozitív elbírálást kapott a Békés Megyei Közoktatási Közalapítványnál, az eredmény 200 ezer forint - mondta az Eleki Krónikának Singer Éva, az eleki óvodák igazgatója.

Az anyagi keretből már beszerezték a képességfejlesztő eszközöket, melyekkel mindenképpen javulni fog a minőségi munka.

Ugyancsak az említett közalapítványnál a legkisebbek kulturális szórakoztatására nyert az eleki intézmény 50 ezer forintot. A program első fele már teljesült, a közelmúltban a Bibuci együttes lépett fel a Reibel Mihály Városi Művelődési Központban, az óvodások mellett az általános iskola alsó tagozatosai is élvezhették az előadást. A tervek szerint májusban újabb előadókat hívnak meg a városba.

B.N.

Konyha körüli gondok

A napközikonyha üzemeltetését 1996. június elsejétől vettük át az éppen megszűnő GAMESZ-tól - tájékozódhattunk Völgyesi Istvántól, az eleki Szociális Otthon igazgatójától. Mint elmondta, nemcsak a napközi konyhát, de a köréje sűrűsödő gondokat is örökölte az intézmény.

A városi önkormányzathoz tartozó intézmények - óvodák, általános iskolák, idősek klubja - érintettjeinek étkeztetése megközelítőleg hatszáz főt jelent.

A napközi konyha jelenleg a József Attila u. 2-4. szám alatt üzemel, de az állaga, berendezési eszközei indokoltá tették egy új, korszerű konyha kialakítását, amely a szociális otthon Semmelweis utcai részlegében kapna helyet. A megvalósulás igencsak várat magára, ha figyelembe vesszük azt az alapvető tény, hogy a javaslatot még valamikor a kilencvenes évek elején megfogalmazta az akkori önkormányzat képviselő-testülete. Az új konyha pillanatnyilag a berendezés előtti állapotban van, a fűtés megoldása és az eszközök hiányoznak. A jelenlegi állapot 1992-től jött létre, részben önkormányzati, részben saját erőforrásból.

B.N

Vendégeink voltak

Még valamikor szeptember- ben, az új tanév beindulásakor felröppent egy hír, amely a labdarúgást kedvelő tanulóink között aratott osztatlan sikert. A hírtartalom egy németországi csapat városunkba történő érkezését jelentette, az időpont pedig a tavaszi szünetet környékezte meg. Mint ismeretes, a DSE szakosztályon belül kispályás labdarúgó csapatok tevékenykednek. Az új információ serkentőleg hatott az egyébként is példásan dolgozó ifjú labdarúgó palántákra. A késő őszi, majd pedig a téli hónapok intenzív munkával teltek el, és mindenki a kikeletet várta, amely megérkezett. A tavaszi szünet is kezdetét vette, és a németországi vendégek jöttét tartalmazó híryanag valósággá vált: megérkeztek a laudembachi vendégek, akiket a kétegyházi középiskolában szállásoltak el.

A messziről érkezettek tiszteletére intézményünk a sportszarnokban kispályás labdarúgó tornát rendezett, amelyen a laudembachiak és elekiek mellett kétegyháziak, gyulaiak – ők két csapattal – és dombegyháziak vettek részt. A seregszemlét a köszöntő elhangzása után Godó Antalné, iskolánk igazgatója nyitotta meg. A sorsolás szeszélye folytán a laudembachiak és az elekiek külön csoportban mérettettek meg, de akkor még volt remény arra, hogy a csoportküzdelmek után a pályán is találkozni fognak, amely elgondolás végül mégsem valósult meg.

Az egyes csoportokban érdekes, küzdelmes mérkőzések után a következő helyezési sorrend alakult ki: A csoport: 1. Kinder FC II (Gyula), 2. Laudembach, 3. Dombegyház, B csoport: 1. Kétegyháza, 2. Elek, 3. Kinder FC I (Gyula). A harmadik helyért vívott mérkőzésen: Kétegyháza - Elek 2-0, a döntőben: Kinder FC II – Laudembach 4-0.

Természetesen a szervezők megválasztották a seregszemle legjobb szereplőit, a torna legjobb játékosának Mihók Dávid (Kinder FC II), legjobb kapusának pedig Mario Garotti (Laudembach) bizonyult, a legeredményesebb játékos kilenc találattal Oláh Gergő (Kinder FC II) lett.

Ami késik, nem múlik jelszóval egy külön rendezett mérkőzésen az elekiek és a laudembachiak is összemérték tudásukat, képességeiket. Az eredmény 2-1 Elek javára. Az eleki színeket a következő játékosok védték: Csontos Bálint, Kacsala András, Hotya Mihály, Mislai László, Buksa Sándor, Kovács Gábor, Kovács Zsolt, Vágási Pál, Bágy Ferenc, Bányai Sándor, Nagy Attila, Petruzsán Martin, Nedreu Dániel. Természetesen az alsósokból álló együttes is megmérettetett, méghozzá két alkalommal, az első összecsapás 1-0-s hazai győzelmet hozott, ekkor az elekiek részéről Simonka Deli volt eredményes, a második párharc pedig 1-1-es döntetlennel zárult, ekkor Truczán Tamás talált a kapuba. Az elekiek a következő kerettel képviseltették magukat: Rubóczki Attila, Truczán Krisztián, Ficzer Imre, Truczán Tamás, Bernát Ede, Hirt Ferenc, Otlakán László, Rostás Benjámín, Simonka Deli, Piroska Elemér, Balogh Béla és Varga Norbert. Az “i” betűre a pontot a felnőttekből álló együttesek összecsapása tette fel. A színvonalasnak is mondható találkozó 6-3-as eleki győzelmet hozott, az eleki csapat játékoskerete a következő volt: Hoffmann Ferenc, Dávid Rémusz, Aradi Zsolt, Pál István, Gál Atilla, Keller György, Lénárt Zsolt, Bernát Nándor, Kovács Sándor, Szelezsán Róbert, Durst Norbert.

Silvio Garotti, aki a németországi település labdarúgó egyesületében a serdülőcsapat edzője, az Eleki Krónika kérdésére egyebek mellett elmondta, hogy örömmel jöttek

Elekre, és itt-tartózkodásuk alatt végtelenül jól érezték magukat. A kitűzött célt pedig maradéktalanul megvalósították: kiváló együttműködési kapcsolatot hoztak létre az eleki általános iskola munkaközösségével. Az alapkövet lerakták, az építkezés folytatása várható, lévén, hogy a laudenbachiak cserelátogatásra hívták meg az elekieket.

Hoffmann Ferenc, az eleki általános iskola DSE szakosztályának elnöke a kapcsolatfelvétellel összefüggésben azt nyilatkozta, hogy a vendéglátás ténye közel nyolc hónapon keresztül motivációként hatott az érintett tanulókra, keményen készültek az összecsapásra, természetesen a sport mellett a barátságkötések, nyelvtanulás sem elhanyagolható tényező. Az együttműködési kapcsolat megvalósult, most már csak élni kell a kínálkozó lehetőséggel.

A tanulókat megmozgató nagy sportesemények mellett a laudenbachi gyerekek és az őket kísérő szülők ellátogattak Gyulára, Békéscsabára és Ópusztaszerre, megtekintették az eleki tangazdaságot, fogadta őket az Eleki Német Kisebbségi Önkormányzat és természetesen a polgármesteri hivatal is.

Durst Norbert

A mesemondás bajnoka

A Békéscsabai Román Kisebbségi önkormányzat és a Békéscsabai Románok Szövetsége szervezésében közel száz gyermek, általános iskolai tanuló részvételével országos román mesemondó versenyt tartottak. A szakmai zsűri feladatkörét pedagógusok látták el. A román nyelvet tanító általános iskolák alsó tagozatosainak kategóriájában nagyszerű eleki eredmény született, Cercea Estera, az eleki oktatási intézmény negyedik osztályos tanulója a 19 fős mezőnyben első helyezést ért el.

Természetesen felkerestük a mesemondó bajnokot és egy villáminterjúra kértük meg, amely kérésünket örömmel teljesítette. Cercea Estera egyebek mellett elmondta, hogy családjával tavaly a romániai Medgyesről költöztek át Elekre, ahol jól érzi magát, az iskolában a társai hamar befogadták. A fentebb említett tényből adódóan először vett részt ilyen jellegű megmérettetésen, magára a versenyre két héten keresztül minden nap gyakorolt, és végtelenül örül, hogy ez a szellemi befektetés gyümölcsöző. Ez a siker természetesen arra ösztönzi, hogy a továbbiakban is kamatoztassa képességeit a különböző jellegű és rangú versenyen. Kedvenc tantárgyaként a környezetvédelmi ismereteket említette meg, egyébként jó tanulmányi előmenetele van. Szabad idejében szeret játszani, kézilabdázni és olvasni. Igaz, hogy még kissé távoli a hivatásválasztás, de megkülönböztetett figyelemmel kíséri az orvosok munkáját.

Papp János, az iskola igazgatója a jó szerepléssel kapcsolatban kifejtette, hogy a tantestületben örömmel fogadták tanítványuk sikeres versenyen való debütálását.

Cercea Estera jó hatással van az iskolatársaira, nem beszélve nyelvtudásáról.

Természetesen a mesemondó bajnok szaktárgyi dicséretben részesül.

Az Eleki Krónika szerkesztőcsapata csatlakozik a gratulálókhoz.

B.N.

Anyakönyvi hírek 2000. április

Születés: Csúvasszki Bence, Otlakán Kevin, Budai Boglárka, Gulyás Zsolt, Farkas Rebeka, Juhász Kinga.

Házasságkötés: Otlakán Péter Miklós és Keisch Erzsébet.

Haláleset: Hegedűs Lászlóné (Tropa Margit), Szabó János.

Iskolai előzetes

A pünkösd utáni héten – amely egyben az utolsó tanítási hét is - az alábbi programok lesznek az általános iskolában:

- június 14-én alsó tagozatos sportnap,
- június 15-én felső tagozatos sportnap,
- június 16-án délután ballagás és tanévzáró ünnepély. A 8. osztályok 16 h-kor indulnak el, hogy az iskola épületén végigvonuljanak, ezután 17 h-kor kezdődik az ünnepély.

Durst Norbert

Az iskolák története Eleken

5. rész A fiú polgári iskola

Hogy Eleken polgári iskola létesülhetett, azt egyértelműen Kherer Károly aradi tanfelügyelő szívós és kitartó magatartásának köszönhetjük. Ez ügyben már 1901-ben tett lépéseket, de feltételek elégtelensége miatt ezek akkor nem jártak eredménnyel. De az első világháború után a V.K.M.-hoz beadott kérvényére végre kedvező válasz érkezett. Korabeli jegyzőkönyvekből értesülhetünk arról, hogy a község vezetői e kérdésben nem voltak egyöntetű véleményen. Johann Wittmann azok közé tartozott, akik elleneztek a polgári iskola beindítását, mondván: “Minek az iskola a parasztságnak? Ki akar majd ezután dolgozni?”. Hirmann Ferenc viszont még aláírásokat is gyűjtött, hogy Eleken felépülhessen a polgári iskola! Végül is a józan akarat győzedelmeskedett, melyhez Péchely Lajos községi főjegyző és Strifler György községi bíró is nagyban hozzájárultak. A polgári iskola helyéül a Szent István (Marx u. 4.) utcában lévő 1905-ben óvodának épült földszintes épületet jelölték ki. Az építkezésre vonatkozóan ez olvasható: “ebből a földszintes épületből emelet ráépítéssel alakult ki a mai formájára az iskola”. Az építkezéssel kapcsolatba Eleken bárkit (70-80 éves) megkérdeztem, “kapásból” egy újabb történetet jegyezhettem le!

Természetesen nem feladatomban eldönteni tartalmuk igaz vagy hamis voltát, de tény, a terveket Hirth József készítette. A kivitelező Kukla Antal volt. Az építkezésen sok eleki és gyulai ember dolgozott, így Rosenacker András kőműves is.

Az épületet átadó és egyben tanévnyitó ünnepség 1920. november 17-én megtörtént. 1920-1933 évek között az iskola neve: "Eleki Magyar Királyi Állami Polgári Fiúiskola". 1934-1946 évek között az iskola neve: "Eleki Magyar Királyi Állami Koedukációs Polgári Fiú és Leányiskola". 1947 után a polgári iskolák megszűntek, átalakították, majd államosították őket. Eleken az iskolák állami tulajdonba vételét a Megyei Műv. Osztály dolgozója, Csete József vezette. Előbb Állami Népiskola, majd a XXXIII/1948-as számú törvény és a V.K.M. 800/1948-as számú rendelete alapján a neve: "Állami Általános Iskola" lett.

Elek község lakossága örült az államosítás tényének, hiszen az anyagi kiadások csökkenését várták az intézkedéstől. (1948. június 1-i ülés jegyzőkönyvéből) Csak halkan jegyzem meg, hogy most is elkélne egy hasonló intézkedés, mert igaz hogy az oktatás ingyenes, ... de a tankönyvekért tízezreket fizetünk!! Tessék belegondolni, ha valaki szótfogad a népesedés körüli politikának és 3-4 családja van!.... Tovább nem folytatom! Az iskola első igazgatója a békéscsabai polgári iskolából érkezett Mittl Ferenc (1920 - 1924) volt. Őt követte Igerth Antal (1924-1931), majd Wittmann József (később vitéz Varsándy József 1931-1937), majd Varga Sándor (1937- 1948).

A polgári iskola - középfokú iskola lévén - elsősorban nem a főiskolákra és az egyetemekre készített fel. Tanítványait a mindennapi életben szükséges tudnivalókra, viselkedésformákra készítette fel. Ezt a szándékot jól tükrözik az iskolában oktatott tantárgyak is. A tanítás feladata és célja: ne sokat, de eleget és azt alaposan!!! A közismereti tantárgyak közül minden évfolyamon tanították a magyar nyelv, a német nyelv, a mennyiségtan, az ásványtan és vegytan, a történelem, a földrajz tárgyakat. A gyakorlati életre készítette fel a tanulókat a közgazdasági és jogi ismeretek, a mezőgazdaságtan, a rajz, a gazdasági gyakorlatok, a testgyakorlás, a háztartástan és a kézimunkaórák.

A kézimunkaórákra mindenki szívesen gondolt vissza. A tanulók ezeken az órákon egyszerű, a mindennapi élettel kapcsolatos feladatokat kaptak. Megoldásuk közben alakult a tanulók kez ügyessége, alkotókedve, szépérzéke, türelme, kitartása és fegyelmezett viselkedése.

A lányok hímzést, horgolást, kötést és aszúrozást (szálkihúzással és hímzéssel készült kézmunka) tanultak. A hozzávaló anyagot vagy hazulról vitték, vagy a Bauer-féle kézimunka üzletből rendelték meg a tanulók. A kész remekműveket többen még ma is őrzik, óvatosan hajtogatják. Magasfokú kez ügyességről tanúskodtak Engelhardt Gizella (Krausz Józsefné) és Tóth Júlia (Papp Károlyné) munkái.

A fiúk a téli hónapokban a kézimunka órákon drótból ördöglakatot, tolltartót hajtogattak, virágkarót faragtak és festettek. Csuheából lábtörlőt és lábasalátétet fontak. Agyagból gombákat formáztak és festettek. Lombfűrészsel mesefigurákat daraboltak furnírból. Közben egy életre megtanulták a "kétszer mérj, egyszer vágj" örök igazságot! emlékezett vissza Schneider György. Tavasszal a gyakorlókertben (Ottlakai út 3.) és a vasút melletti többholdas "kenderföldön" dolgoztak.

A polgári fiúiskola 28 éves fennállása alatt az egymást váltó tantestületekben eddig 35 tanár nevét sikerült azonosítanom. Minden tanárnak 2-3 tanult szakja volt. Albert József, Bácsai Flóra, Dosztig Mária, Hollósy János, Iharos Ferenc, Jakabosné Schleifer Ilona, Jelenfy Szilárda, Kertészné Flieger Mária, Moholyi Margit, Konkoly Anna, Nagy Ibolyka, Papp Ildikó, Pap Miklós, Papp Eleonóra, dr. Pettendi Gizella, Reisz Antal, Rác

Zsuzsanna, Répai Ilona, Schiffer Vilmos, Sárpataki Berta, Schiffer János, Szabó István, Szarvadi Mária, Schulte Vilmos, Tompa Anna, Urányi István, Varga Sándor, Vida Károly, Vidóczy Matild, Széchenyi Sándor, Wallner Erzsébet, Wanter Józsa, Wittmann József (vitéz Varsándy József).

Busa László
ny. középiskolai tanár

Tiszta volt a levegő

Egy régi időkről készült, korhű film megtekintése után, egy könyv elolvasása nyomán az ember elgondolkodik azon, hogy mikor is volt szebb, jobb az emberi élet, néhány évtizeddel, netán évszázaddal ezelőtt, vagy most. Én, ha hasonló kérdéssel fordulnának hozzám, habozás nélkül azt válaszolnám, hogy régebben. Nem, akkor sem lennék próféta, gazdag vagy híres ember. Akkor is megküzdöttem volna a létért, akkor is drágán megfizettem volna. De a "sötét" korban világosság volt, a gyárkémények füstje, az autók bűze nem homályosította el a drága Napot. Nem beszélve a levegő, a víz tisztaságáról, élvezhetőségéről. Ma már, - hála a civilizációnak, a technika fejlődésének, magának az embernek, - eljutottunk oda, hogy mindezen lételelemek makulátlansága luxus dolognak számít. És akkor nem beszéltünk még a csúcsról, az atomerőműről, a hulladékáról, és egyéb veszélyes szemétről. Sohasem érdekelt a földrajz, de a térképen már behunyt szemmel is megtalálom Csernobilt. Maradtam volna inkább tudatlan, hiszen a tudásért sokan, nagyon sokan az életükkel fizettek vagy fizetni fognak. Persze nem kell a szomszédba mennünk. Megdöbbszem, amikor arról értesültem, hogy Heves megyében az emberek a megélhetésükért akkumulátorokból olvasztották ki az ólmot, ezzel természetesen nem csak önmagukat, de a földet is halálosan mérgezték. Aztán Pécs környékén fedeztek fel egy veszélyes hulladékot lerakó helyet.

Az egyik párt azonnal megkongatta a vészharangot, de az illetékes úr azonnal megnyugtatta a közvéleményt. Nem tudom, hogy ebben az esetben kinek van igaza, de azt azért ajánlhatom az illetékes úrnak, hogy családjával költözzön az említett helyre. Ha mindebből nem származik baja, akkor neki van igaza, ha pedig igen, akkor a panasztevőnek.

Hiába, elmúl az a világ, amikor nem volt veszélyes hulladék és nem volt szükség illetékes úrra sem.

B.N.

A térség, amiben élünk

Nem is olyan régen, 1997. július 14-24-én, illetve 1998. július 13-19-én ifjúsági interetnikus kutatótábort szerveztek Eleken és Mácsán (ma Románia). Ennek a termése egy 119 oldalas, igényes kiadvány, amit Jároli József szerkesztésében jelentetett meg ez év elején a békéscsabai székhelyű Karácsonyi János Honismereti Egyesület. (Külön

köszönet illeti meg az egyesület titkárát, Fabulya Lászlónét, aki eleki kötődésű, és akit ötletadóként, koordinátorként is tisztelhetünk.)

A térség, amiben élünk című kötet sok szempontból is érdekes. (Elég csak arra gondolnunk pl., hogy elsősorban az anyagiak miatt elég kevés helytörténeti kiadvány jelenik meg Békés megyében, de kevés a határon átnyúló program is!) Mit tudhatnak meg az érdeklődők ebből a kötetből?

Az aradi múzeológus, Elena Rodica Colta írása azért keltheti fel az érdeklődést, mert "kívülállóként" szól az eleki románság hagyományairól, de a jelen kor állapotáról is. A szerző szerint az itteni románság a múltját a XIX. sz. közepéig tudja visszavezetni. Az eleki németek alkalmazták őket cselédként, az őseik a szomszédos településekről származnak (Ottlaka, Sikló, Brödet, Simánd). Az itteni közösség elzártan élt, temploma sem volt, ezért jártak Ottlakára, majd később Kétegyházára.

A múzeológus is megemlíti, hogy a helyi román népviselet is kicserélődött. Ennek a magya- rázata egyszerű, a munka- szerződéseknél megfelelően a németektől minden évben a pénz és a termény mellett egy rend ruhát is kaptak.

Az eleki románság az I. világháború után elszigetelődött a románságtól. (A szerző nem említi Trianont!) A tanulmány utolsó részében részletesen olvashatunk a még ma is élő hagyományokról. Nagyon tanulságosak a kutató azon gondolatai, amelyek a hagyományörzéstől szólnak: "Ebből a szemszögből vizsgálva az eleki kisközösség sorsát, mely tradícióinak megőrzése által volt képes túlélni 150 esztendő, egy más kultúrával rendelkező többségi nemzet körében, hagyományainak elfeledése, értékvesztése esetén önazonosságának (identitásának) elvesztésére ítéltetik." Dr. Jároli József (ma a megyei TIT elnöke) nagyon szépen mutatja be az eleki németiség szakrális néprajzát. Fontosnak tartja kiemelni, hogy még ma is őrzik az őshazából hozott szokásokat.

Eleken 1922 januárjáig a szentmiséken a szentbeszéd és az ének csak német nyelvű volt, majd később bevezették a 11 órás magyar nyelvű misét is. Az egyházi év legfontosabb eseménye a nagyhét, a húsvét, a az Úrnapja és a fogadott ünnepek. (Szent József, Szent Anna, Szent Rákos, Szent Notburga, Szent Vendel.) Több vallásos társulat is működött: Oltáregylet, Rózsafüzér Társulat, Jézus Szíve Szövetség, Actio Catholica. Ezt a szakrális kultúrát a tragikus 1946 megtörte, de szerencsére nem teljesen.

Forrásértékűnek tekinthető a sarkadi Seprenyi Anita: Az Eleken élő cigányok szokásai és hiedelmei című dolgozata. Az eleki cigányok anyanyelve román, cigányul csak a később betelepült néhány család tud. Az eleki cigányzenészek régen is híresek voltak, sajnos ma nincs utánpótlás! A helyi cigányok megélhetését is főleg az jelentette, hogy az eleki sváb gazdáknál szolgáltak. (Elmondásuk szerint a németek is szerették őket. Az 1946-os elűzetés után nem mertek beköltözni egykori "gazdájuk" házába!) A cigányság kultúráját is az jellemzi, hogy sok mindent átvettek a "többségtől".

A kanizsai Apró Gizella jól fogta össze a helyi étkezés szokásait. Néhány jellegzetes helyi specialitás: pl. saverpick, kiselice, kisej. (Akit érdekel, hogyan kell elkészíteni a helyi sváb, román, szlovák ételeket, olvassa el a könyvből.)

A szegedi Szőke Imre Csaba egyik adatközlőjétől a következőket tudta meg: "A sündisznó elkészítésének módja a következő: kiszedik a belső részeit, utána nyársra húzva a tűzbe tartják. Mikor megpör- köldött, le kell kaparni a tüskéit, aztán a húst darabokra vágni és megfőzni pörköltnek. Állítólag még a csontjait is meg lehetett enni. A cigányok állítása szerint a húsa viszont csak ősszel jó."

A szegedi Gombos András Gál Györgyöt, a népművészet mesterét mutatja be. Gyuri bácsi a kezdetekre így emlékezett vissza: “Gyermekkoromban tanultam meg. Lestem a nagylegényeket, akik az udvarokban csinálták a joc-ot, minden vasárnap a lányos házaknál. Én a kapun keresztül lestem őket.”

Topa Sándorné összeállításából pedig megtudhatjuk azt, hogy 1952 és 1997 között az Eleki Román Hagyományőrző Néptáncgyűttes 61 alkalommal több kitüntetést is kaptak (pl. 1993-ban Nívó-díjat, 1996-ban Fülöp Ferenc díjat, 1997-ben “Kisebbségéért” díjat stb.).

A budapesti Nagy Borbála egy eleki leány- és asszonysorsot vizsgált. Régen Eleken a fiúk béresnek, a lányok pedig cselédnek mentek, csak ekkortól mehettek a bálba. A lányok már 16-17 évesen férjhez mentek, “összeálltak”. Sokszor házasság nélkül élték le életüket, fuzsitolva, öt-hat gyerekkel. (Ez általában a románokra volt jellemző, de manapság sajnos ez már szinte megszokottá vált az egész országban!)

A szegedi szociológus, Dudik Éva és a békéscsabai Hunya Éva az eleki nemzetiségek egymás közti kapcsolatait vizsgálták. Ők ilyen megállapításokat találtak. A vegyes házasságok miatt a kultúrák keveredtek egymással. A földrajzi elkülönülés csak a cigányságra jellemző.

A délvidéki Bagi Tímea, Nyíri Erika, Rekecki Angéla az eleki őslakosságot (németeket) próbálta felkutatni a régi síremlékek és az anyakönyvi adatok alapján. 18 személy adatait sikerült beazonosítaniuk.

A mácsai kutatótábor eredményei is nagyon hasonlítanak az elekihez. Az ottani egyházi élet is nagyon gazdag volt egykoron. Mácsán is hatottak egymásra a német és a magyar szokások.

A vegyes házasságok ott is azt eredményezték, hogy a gyermekek többnyire csak az anyanyelvet (az apáét nem) beszélik, igaz az idősebb románok magyarul is tudnak.

A mácsai német temető régi sírkövei pl. ilyen neveket őriznek: Deutsch, Gebengelzdorfer, Merk.

A mácsai ortodox temetőben 1906 és 1910 között vezetett anyakönyvek alapján a leggyakoribb fiúnevek a Mihai és a George, a női nevek közül a Mária és Floare, de olvashatunk még több másról is.

Ez az összegzés lenyomata egy kisebb térség nemzetiségi kultúrájának az ezredfordulón. Kár, hogy az 1999-es jugoszláviai háború megghiúsította a folytatást.

A kötetet dr. Juhász Antal és dr. Pap István lektorálta.

Rapajkó Tibor

Ilka néni százkét éves

A húsvéti ünnepek alkalmából Lengyel Antal plébános, Strifler Ádámné, a karitászcsoport helyi vezetője és Nedreu Dávidné, az Idősek Klubjának vezetője kereste fel a város legidősebb polgárát, az 1898. január 29-én született özv. Puskás Józsefnét, Ilka nénit. Ilka néni talpon állva fogadta az ünnepi küldöttséget, és mint vendéglátóinktól megtudtuk, nap mint nap örömmel nézi a televízió adásait, természetesen a napi aktuális szobai rendcsinálás után.

A rövid visszaemlékezésből megtudtuk, hogy Ilka néni az erdélyi Középlakon született, majd menekülniük kellett. Ekkor Pozsonyban telepedtek le, a későbbiekben laktak a Balaton partján, majd az ötvenes évek elején Békéscsabán. Az elbeszélés során szóba került, hogy Puskásné a vasútnál dolgozott, és egyik alkalommal még éppen időben megtudta, hogy a sínek kidőltek, és ekkor leállította a vonatot. A néninek egy fia és egy lánya született, de már mindkettő elhunyt, viszont az utódok szeretettel beszélnek Ilka néniről.

Az alkalmi látogatók virágcsokorral és élelmiszercsomaggal kedveskedtek az ünnepeltnek, aki Lengyel Antal plébánossal elvégezte a húsvéti áldozást.

B.N.

Vajda János Eleken

Május elején - e hónap 10-én - Vajda János, a Munkáspárt országos alelnöke Elekre látogatott. Jövetelének alapvető célja az volt, hogy a párt az augusztus 20-ai ünnepségének megtartását a városban tervezi, s ennek lehetőségeit "térképezte" föl az alelnök. A vendéget - és kíséretét - a párt helyi alapszervezetének vezetői a polgármesteri hivatalban fogadták. Sárközi Józsefné, az alapszervezet titkára üdvözölte a vendégeket és bemutatta a város életét a párt tisztségviselőjének, aki első alkalommal járt a településen. Természetesen szó volt az alapszervezet munkájáról is.

Az Eleki Krónika kérdésére, amely dr. Mádl Ferenc köztársasági elnökké jelölésére vonatkozott, Vajda János elmondta, hogy a párton belül politikailag nem véleményezték a kérdést, de a jelölés procedúrájáról nem alakult ki kedvező fogadtatás. Az viszont szerinte szerencsésnek értékelhető, hogy nem dr. Torgyán József jelöltsége került napirendre. Megítélése szerint Mádl professzor a lakosság döntő többségének megbecsülésére számíthat.

Ami az augusztus 20-ai kérdéskört illeti: a Munkáspárt az elmúlt tíz év során hagyományosan megtartotta az alkotmánynap ünnepséget, és általában vidéken teszi ezt. Az eltelt időszak során egy alkalommal - Mezőkovácsházán - tartottak Békés megyében rendezvényt. A párt örömmel fogadja a vidéki invitálásokat. Az idei ünnepségen a párt a májusi előzetes megbeszélések alapján ismerteti az országos képviselő-jelöltjeit, s a pártprogramot.

B.N.

Walthier Eliz (1904-1983)

Pünkösdt várunk!...

Fehér oltáron piros rózsák,
pünkösdi rózsák,
én nem tudom,
örömvirágok?

vérző szívek?
vagy piros-sebes
sok árva kéz?
vagy szem,
bánattól áterezett
és néz és néz,
a beszélő nagy
Csendben?...
piros harmat a
Bánatfámról,
vagy apró, illatos
máglyalángok?...
én nem tudom!...
Fehér oltáron
piros rózsák,
pünkösdi rózsák,
és várjuk a Lelket
fehér vággyal
az Ünnep Hajnalon.
(1935)

Az Eleki Lányok, Asszonyok Egyesületéről...

Jelen cikkünk abból az apropóból íródik, hogy városunkban működik egy hasonló nevű egyesület (a Lányok, Asszonyok Szociális Egyesülete) és a nem beavatottak máig is hajlamosak a két egyesület összetévesztésére.

Egyesületünk 1997-ben alakult 28 fővel (jelenleg 42 fő). Saját alapszabály és az ide vonatkozó jogszabályok szerint folyamatosan fejt ki tevékenységet. Közgyűléseinket évente, és szükség szerint tartjuk. Az öttagú vezetőség és három tagú felügyelő bizottság megbízása két évig érvényes.

Céljaink között szerepel többek között: az elszegényedett népréteg, főleg a cigány lakosság anyagi, erkölcsi és tárgyi támogatása, beilleszkedésük, érvényesülésük elősegítése, szervezeti formában történő ellátása.

Tagjaink 98%-a cigány nemzetiségű. Anyagi és tárgyi forrásainkat havi előírt tagdíjból, gyűjtésekből és támogatásokból fedezzük. Tevékenységünk népszerűsége egyre felfelé ível, egyre többen érdeklődnek utánunk.

Ezúton is köszönetet mondunk mindazoknak, akik egyesületünket bármilyen módon támogatták és támogatják, továbbra is folyamatosan várjuk az anyagi, tárgyi és erkölcsi segítségüket, támogatásukat. Címünk: Elek, Pöltenberg u. 25.

Kovács Gáborné elnök

Májusi torna

Május elseje tiszteletére a sportpályán nyolc együttes részvételével kispályás labdarúgó tornát rendeztek - tájékoztatta az Eleki Krónikát Nagy Ferenc.

Az említett csapatokat két négyes csoportba sorolták, ahol egyfordulós bajnokságban döntötték el a két továbbjutó sorsát. Az egyik csapatból - Reggeli hatos, Váljel München, Reibel Mihály Városi Művelődési Központ, Másnaposak - a Váljel München és a Reggeli hatos, míg a másik csoportból - Biggi Boy, Mimózák, Playboy, Elekép - a Biggi Boy és az Elekép jutott az elődöntőbe. Az elődöntő eredményei: Váljel München - Biggi Boy 9-3, Elekép - Reggeli hatos 2-1, a III. helyért: Biggi Boy - Reggeli hatos 3-2, a döntőben Váljel München - Elekép 3-1.

A tornagyőztes csapat játékoskerete a következő volt: Bajusz Zoltán, Balogh Zoltán, Görög Csaba, Bálint György, Kohut Zoltán, Kapocsán Attila, Nagy Ferenc, Gálea Gábor. A villámturna legeredményesebb játékosa Bálint György (Váljel München) lett 14 találattal, a legjobb kapusnak Bajusz Zoltánt (Váljel München), a legjobb játékosnak pedig Sarkadi Andrást (Elekép) választották.

A játékvezető feladatkörét közmegelegedésre Resetár Zoltán látta el.

B.N.